

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Тернопільський національний медичний університет імені
І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПАРАМЕДИК»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 223 Медсестринство

галузі знань 22 Охорона здоров'я

Спеціалізація: Екстрена медицина

Освітня кваліфікація: Бакалавр медсестринства

Професійна кваліфікація: Парамедик

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ /проф. М. Корда

(протокол № ____ від «__» _____ 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2022 р.

Ректор _____ /проф. М. Корда

(наказ № ____ від «__» _____ 2022 р.)

Тернопіль 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«ПАРМЕДИК»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 223 Медсестринство

галузі знань 22 Охорона здоров'я

Спеціалізація: Екстрена медицина

Освітня кваліфікація: Бакалавр медсестринства

Професійна кваліфікація: Парамедик

Освітньо-професійна програма Парамедик першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньої кваліфікації бакалавр медсестринства розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 509), Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 05.12.2018р. №1344 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти», Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 78, Охорона здоров'я, затвердженого Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 р. № 117 (зі змінами) та методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2017 р.).

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Декан факультету іноземних
студентів

П.Р. Сельський

Директор ННІ медсестринства

С.О. Ястремська

Керівник навчального відділу

А.І. Машталір

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Парамедик» є нормативним документом, у якому визначено передумови доступу до навчання за цією програмою, нормативний термін та зміст навчання, перелік навчальних дисциплін та логічна послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, нормативні форми державної атестації, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, сформульований у термінах результатів навчання, вимоги до контролю якості та професійної підготовки фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 223 Медсестринство, спеціалізації «Екстрена медицина».

Розроблено робочою групою у складі:

1. Гудима Арсен Арсенович – д-р мед. наук, проф., зав. кафедри медицини катастроф та військової медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України.

2. Крилюк Віталій Омелянович – д-р. мед. наук, завідувач відділення підготовки інструкторів з екстреної медичної допомоги ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф МОЗ України».

3. Цимбалюк Галина Юріївна – канд. мед. наук, керівник Міжкафедрального навчально-тренінгового центру, асистент кафедри медицини катастроф та військової медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, лікар з медицини невідкладних станів.

4. Загричук Григорій Ярославович – канд. хім. наук, доц., завідувач кафедри загальної хімії Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України.

5. Прохоренко Ольга Олегівна – асистент кафедри медицини катастроф та військової медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, лікар з медицини невідкладних станів.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Назва організації, підприємства тощо	Посада, наукова ступінь та вчене звання	ПІБ	Підпис	Дата
ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф МОЗ України»	заступник директора з наукової роботи, д-р мед. наук, проф.	Гур'єв Сергій Омелянович		
КП «Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Волинської обласної ради	директор	Шмаль Володимир Зіновійович		

**Профіль освітньо-професійної програми «Парамедик» зі спеціальності 223
«Медсестринство» (за спеціалізацією «Екстрена медицина»)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України; Навчально-науковий інститут медсестринства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – Медсестринство Спеціалізація – Екстрена медицина Освітня кваліфікація: бакалавр медсестринства Професійна кваліфікація: парамедик
Офіційна назва освітньої програми	Парамедик
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 180 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки. Обсяг освітньої програми бакалавра: • На базі повної загальної середньої освіти – 180 кредитів ЄКТС На базі диплома молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, спеціаліста медичного спрямування – 120 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Неакредитована
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестата про повну загальну середню освіту (на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання/або вступних іспитів), а також на основі диплома молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, спеціаліста медичного спрямування спеціальності галузі «Охорона здоров'я». Умови вступу визначають Правила прийому до Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	01 вересня 2022 року – 30 червня 2023 року

<p>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</p>	<p>https://www.tdmu.edu.ua/2020/12/06/osvitno-profesijna-programa-paramedyk/</p>
<p>2 – Мета освітньої програми</p>	
<p>Підготовка парамедиків, які володіють інноваційним способом клінічного мислення, фундаментальними знаннями та відповідними компетентностями, необхідними для ефективного надання екстреної медичної допомоги хворим і постраждалим у невідкладному стані на місці події, у процесі транспортування до лікувальної установи та на ранньому госпітальному етапі.</p>	
<p>3 – Характеристика освітньої програми</p>	
<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</p>	<p>Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 223 «Медсестринство» Спеціалізація «Екстрена медицина» Освітня кваліфікація «Бакалавр медсестринства» Професійна кваліфікація «Парамедик» Мінімум 50 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти. Практичне навчання (не менше 30 кредитів) повинні проводити сертифіковані інструктори. <u>Об'єктом вивчення та діяльності є:</u> організація та управління роботою медсестринських структурних підрозділів закладів охорони здоров'я, виконання всіх видів медсестринської діяльності та медсестринських втручань відповідно до спеціалізації «Екстрена медицина», кваліфікації «Парамедик». <u>Цілі навчання:</u> підготовка фахівця спеціальності «Медсестринство» до організації та управління роботою структурних медсестринських підрозділів, виконання всіх видів діяльності та втручань, передбачених кваліфікаційними характеристиками фахівців галузі знань «Охорона здоров'я» спеціальності «Медсестринство», спеціалізації «Екстрена медицина», кваліфікації «Парамедик» <u>Теоретичний зміст предметної області:</u> знання з питань охорони здоров'я населення; профілактики, діагностики та лікування захворювань людини на індивідуальному, родинному та популяційному рівнях для здійснення професійної діяльності фахівців спеціальності «Медсестринство» відповідно до спеціалізації «Екстрена медицина», кваліфікації «Парамедик». <u>Методи, методики та технології:</u> анамнестичні, клінічні,</p>

	<p>лабораторні, інструментальні методи провадження діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, визначення медсестринського діагнозу; організація догляду та опіки за пацієнтами; технології діагностики, лікування та профілактики, управління та організації роботи в галузі охорони здоров'я.</p> <p><u>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати):</u> маніпуляційна техніка; найпоширеніші сучасні діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади для проведення фахової діяльності на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна, прикладна. Структура програми передбачає оволодіння знаннями щодо будови тіла людини, його функції, патогенезу поширених невідкладних станів. Уміння збору інформації при первинному, вторинному і повторному обстеженнях із застосуванням усього комплексу діагностичного обладнання, доступного на місці події і на ранньому госпітальному етапах. Здатність узагальнення зібраної інформації, формування ключового синдрому і визначення тактики подальшого надання екстреної допомоги на основі вибраного клінічного маршруту пацієнта у невідкладному стані. Уміння виконувати медичні маніпуляції, спрямовані на врятування життя та попередження ускладнень. Здатність аналізувати і узагальнювати набутий досвід з порятунку життя людини. Здатність формування інноваційних стратегій, спрямованих на вдосконалення діагностичного і лікувального процесу в системі екстреної медичної допомоги на догоспітальному і ранньому госпітальному етапах.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку фахівців-парамедиків високого рівня, які володіють актуальними знаннями і практичними навичками у сфері розпізнавання невідкладних станів. Відповідає вимогам роботодавців у системі екстреної медичної допомоги, оскільки формує інноваційний клінічний стиль мислення, який ґрунтується на доказових міжнародних стандартах і протоколах надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах.</p> <p><u>Ключові слова:</u> парамедик, невідкладний стан, місце події, екстрена медицина.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма базується на сучасних наукових результатах і засадах доказової медицини у сфері екстреної медичної допомоги. Програма забезпечує набуття високого рівня знань</p>

	<p>та навичок з розпізнавання невідкладних станів на місці події, у відділенні екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатопрофільної лікарні інтенсивного лікування та рятування людського життя відповідно до останніх рекомендацій світових асоціацій у сфері екстреної медицини. Узгоджена з аналогічними програмами країн Європи і США та Канади. Орієнтує на подальший розвиток, у рамках якого можлива подальша професійна та наукова кар'єра (теоретична та прикладна). Передбачає стажування і проходження практики у центрах екстреної медичної допомоги і медицини катастроф і відділеннях екстреної медичної допомоги «Emergency Department» за кордоном. Орієнтована на застосування спеціальних інформаційних технологій (передачу медичної інформації, застосування експертних систем і баз даних) з метою оптимізації і підвищення ефективності діагностично-лікувального процесу у сфері екстреної медичної допомоги. Формує фахівців з новим стилем клінічного мисленням, здатних генерувати інноваційні стратегічні рішення, викладати, проводити дослідження у сфері екстреної медичної допомоги.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець здатний працювати в закладах охорони здоров'я у складі виїзної бригади Центрів екстреної медичної допомоги і медицини катастроф, у відділеннях екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатопрофільної лікарні інтенсивного лікування і займати посаду парамедик (код КП 3221 Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій», затвердженого наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 № 327 зі зміною № 6, затвердженою наказом Мінекономрозвитку від 26.10.2017 № 1542, яка діє з 01.11.2017) відповідно до кваліфікаційних характеристик, викладених у Пункті 51 розділу «ФАХІВЦ» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 року № 117) зі змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров'я України № 918 від 09.08.2017; № 1324 від 17.07.2018 та № 1641 від 18.07.2019.</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою на другому (магістерському) рівні вищої освіти для здобуття ступеня магістра. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання в малих групах, лекції, семінари, практичні заняття, рефлексивне навчання, виробнича практика, індивідуальне та автономне навчання, консультації із викладачами
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється за взаємоузгодженими 12-ти бальною (10-12 – «відмінно», 7-9 – «добре», 4-6 – «задовільно», 1-3 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою навчального закладу (від 0 до 200 балів), шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, модульний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: заліки, диференційовані заліки, усні та письмові екзамени, атестація, ОСКІ, поточне усне та письмове опитування, тестові завдання за допомогою комп'ютера, оцінка випадків, оцінка виконання індивідуальних робіт та роботи при реалізації сценаріїв невідкладних станів з використанням стандартизованих пацієнтів, манекенів, муляжів, захист лабораторних та індивідуальних робіт, захист звіту з практики, підсумкова атестація тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та

	<p>форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.</p> <p>ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.</p> <p>ФК 03. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.</p> <p>ФК 04. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.</p> <p>ФК 05. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.</p> <p>ФК 06. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх</p>

	<p>фармакокінетики та фармакодинаміки.</p> <p>ФК 07. Здатність розраховувати дозу лікарських засобів, які вводяться пацієнту та виявляти і надавати допомогу при побічних реакціях на лікарські засоби;</p> <p>ФК 08. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.</p> <p>ФК 09. Здатність організовувати та надавати догоспітальну розширену допомогу та госпітальну екстрену медичну допомогу при різних невідкладних станах.</p> <p>ФК 10. Здатність організовувати та надавати екстрену медичну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.</p> <p>ФК 11. Здатність проводити медичне сортування;</p> <p>ФК 12. Здатність передавати до відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатoproфільної лікарні інтенсивного лікування (Emergency Department) інформацію про процес надання екстреної медичної допомоги пацієнту на місці події та протягом транспортування до відділення, допомагати персоналу відділення в наданні екстреної медичної допомоги;</p> <p>ФК 13. Здатність зберігати недоторканість місця події, речових доказів та взаємодіяти з іншими екстреними службами;</p> <p>ФК 14. Здатність організовувати та управляти відповідним структурним підрозділом (лідерство та менеджмент).</p> <p>ФК 15. Здатність постійно удосконалювати свій професійний рівень.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані (за списком 1).</p> <p>ПРН 2. Проводити діагностику згідно спеціалізації «Екстрена медицина», виявляти та оцінювати проблеми пацієнта й надавати екстрену медичну допомогу при травмах чи захворюваннях дихальної, серцево-судинної, ендокринної, імунної, нервової систем, системи травлення та сечостатевої системи, при психічних розладах, при пошкодженнях опорно-рухового апарату, при дії зовнішніх факторів та при пологах.</p> <p>ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.</p>

	<p>ПРН 4. Здійснювати медсестринське адміністрування.</p> <p>ПРН 5. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі.</p> <p>ПРН 6. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму (за списком 2).</p> <p>ПРН 7. Знати групову належність затверджених лікарських засобів, особливості їх фармакокінетики та фармакодинаміки, способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодію між собою, побічні ефекти, передозування та способи їх усунення, в т.ч. наркотиків. Вміти виписувати, зберігати та застосувати фармакологічні засоби (за списком 3).</p> <p>ПРН 8. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 4).</p> <p>ПРН 9. Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 5).</p> <p>ПРН 10. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 6).</p> <p>ПРН 11. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб (за списком 7).</p> <p>ПРН 12. Належно вести відповідну медичну документацію.</p> <p>ПРН 13. Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги.</p> <p>ПРН 14. Знати і розуміти анатомію, фізіологію та інші фундаментальні медичні науки, що лежать в основі спеціалізації «Екстрена медицина», на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.</p> <p>ПРН 15. Здійснювати оцінку безпечності місця події, демонструвати забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту.</p> <p>ПРН 16. Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.</p> <p>ПРН 17. Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки,</p>
--	---

	<p>збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортування постраждалого /пацієнта.</p> <p>ПРН 18. Продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.</p> <p>ПРН 19. Продемонструвати диференційований підхід до оцінки стану та надання допомоги неонатальним, педіатричним, дорослим, геріатричним пацієнтам та хронічно хворим із застосуванням діагностичного обладнання, ліків та маніпуляцій в межах практики парамедика.</p> <p>ПРН 20. Використовувати навички критичного мислення для організації і надання екстреної допомоги при масових випадках, у надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час, у тому числі пов'язаних з викидом сильнодіючих отруйних речовин, небезпечних матеріалів та при інфекційних хворобах.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програм	
Кадрове забезпечення	<p>Освітню програму забезпечують 26 кафедр у складі 40 осіб, з них 5 докторів наук, професорів та 30 кандидатів наук, доцентів. Всі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньої програми, є штатними співробітниками Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності. Усі викладачі, які викладають є фахові дисципліни є практикуючими спеціалістами, в т.ч. з медицини невідкладних станів.</p> <p>Практичне навчання в обсязі 65 кредитів проводять сертифіковані викладачі, з яких 5 володіють сертифікатами «Інструктор з надання догоспітальної допомоги», 7 отримали сертифікат інструктора «Basic Life Support», 8 – «Pediatric Basic Life Support», 5 – «Advanced Life Support», 8 – «European Pediatric Advanced Life Support», 5 – «Immediate Life Support», 5 – «International Trauma Life Support», 2 – «Advanced Stroke Life Support».</p>
Матеріально-технічне	Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями,

забезпечення	<p>мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання в т.ч. засобами віртуальної реальності; клінічної бази для проведення практик здобувачів вищої освіти або діючих угод на проведення практики у лікувальних закладах; наявність стандартизованих пацієнтів, специфічних манекенів та муляжів.</p> <p>Для реалізації всіх практичних навичок та роботи з симульованими пацієнтами в університеті створений і належно обладнаний Міжкафедральний навчально-тренінговий центр.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, які містять навчальні і робочі програми, методичні вказівки і матеріали підготовки до практичних занять, індивідуальні завдання практичної спрямованості; методичні матеріали до написання дипломних робіт, проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, модульні, комплексні контрольні роботи); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власна веб-сторінка підрозділу, який відповідає за підготовку парамедиків; інтернет-зв'язок; бібліотека із сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями</p> <p>Офіційний веб-сайт http://www.tdmu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Фонд наукової бібліотеки ТНМУ містить більше 389669 екземплярів літератури. Читальний зал має 30 комп'ютерів і забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Визнання результатів навчання в інших освітніх закладах в рамках академічної мобільності відповідно до угод ТНМУ
Міжнародна кредитна мобільність	Заплановано укладення угоди з університетами-партнерами про подвійний диплом; проведення міжнародної мобільності в рамках програми Erasmus ⁺ та Erasmus Mundus Medea
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів проводиться згідно із вимогами законодавства

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

1.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл дисциплін загальної підготовки			
ОК 1	Філософія	3,00	Диф. залік
ОК 2	Англійська мова (за професійним спрямуванням)	4,00	Диф. залік
ОК 3	Латинська мова та медична термінологія	3,00	Диф. залік
ОК 4	Історія України та української культури	3,00	Залік
ОК 5	Медичне право	3,00	Залік
ОК 6	Анатомія людини	10,00	Екзамен
ОК 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,00	Диф. залік
ОК 8	Фізіологія	5,00	Екзамен
ОК 9	Патологія	5,00	Екзамен
Цикл дисциплін професійної підготовки			
ОК 10	Перша допомога	7,00	Диф. залік
ОК 11	Мікробіологія з профілактикою інфекцій	3,00	Диф. залік
ОК 12	Фармакологія та особливості застосування ЛЗ в екстрених умовах	4,00	Екзамен
ОК 13	Клінічне медсестринство у внутрішній медицині та профпатології	3,00	Диф. залік
ОК 14	Клінічне медсестринство в хірургії	3,00	Диф. залік
ОК 15	Медична маніпуляційна техніка	4,00	Залік
ОК 16	Обстеження та визначення стану пацієнта	4,00	Диф. залік
ОК 17	Екстрена допомога при невідкладних станах	4,00	Екзамен
ОК 18	Екстрена допомога при травмах	9,00	Екзамен
ОК 19	Розширені заходи реанімації та інтенсивної терапії	11,00	Екзамен
ОК 20	Екстрена психіатрична допомога	3,00	Залік
ОК 21	Медицина надзвичайних ситуацій та екстрена медична допомога при масових ураженнях	3,00	Диф. залік
ОК 22	Менеджмент і лідерство в медсестринстві	3,00	Залік
ОК 23	Клінічне медсестринство в педіатрії	3,00	Диф. залік
ОК 24	Невідкладні стани в оториноларингології та офтальмології	3,00	Залік
ОК 25	Гострі неврологічні захворювання	4,00	Диф. залік
ОК 26	Екстрена акушерська і гінекологічна допомога	3,00	Диф. залік
ОК 27	Невідкладні стани в педіатрії	6,00	Диф. залік

Загальний обсяг обов'язкових компонент:			118,00
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл дисциплін загальної підготовки			
ВК 1	Етика та деонтологія	3,00	Залік
ВК 2	Інформаційні технології в медицині	3,00	Залік
ВК 3	Основи екології та профілактичної медицини	3,00	Залік
ВК 4	Емоційний інтелект в роботі парамедика	3,00	Залік
ВК 5	Англійська мова в комунікації парамедика	3,00	Залік
ВК 6	Англійська мова	3,00	Залік
ВК 7	Англійська медична термінологія	3,00	Залік
ВК 8	Професійно-прикладне фізичне виховання	3,00	Залік
ВК 9	Види оздоровчо-рухової активності	3,00	Залік
ВК 10	Професійна фізична підготовка парамедика	3,00	Залік
ВК 11	Клінічна анатомія	3,00	Залік
Цикл дисциплін професійної підготовки			
ВК 12	Діяльність парамедика в умовах з підвищеною загрозою	3,00	Залік
ВК 13	Основи загальної психології та психологія кризових станів	3,00	Залік
ВК 14	Лідерство та менеджмент в роботі парамедика	3,00	Залік
ВК 15	Основи комунікації парамедика	3,00	Залік
ВК 16	Базові реанімаційні заходи у дітей і немовлят	3,00	Залік
ВК 17	Гостра хірургічна патологія	3,00	Залік
ВК 18	Гострі інфекційні захворювання	3,00	Залік
ВК 19	Інтерпретація ЕКГ на догоспітальному етапі	3,00	Залік
ВК 20	Надання допомоги пацієнтам особливих категорій населення	3,00	Залік
ВК 21	Психофізіологія	3,00	Залік
ВК 22	Сучасні підходи до медсестринських маніпуляцій		
ВК 23	Особливості перебігу захворювань внутрішніх органів в осіб похилого віку		
ВК 24	Екстрена медична допомога пацієнтам з інсультом на до госпітальному етапі	3,00	Залік
ВК 25	Надання допомоги при ДТП	3,00	Залік
ВК 26	Особливості роботи у відділенні ЕМД	3,00	Залік
ВК 27	Розширені реанімаційні заходи у новонароджених	3,00	Залік
ВК 28	Актуальні питання судової медицини	3,00	Залік
ВК 29	Актуальні питання внутрішніх хвороб	3,00	Залік
ВК 30	Медсестринський догляд за пацієнтами з ментальними розладами	3,00	Залік
ВК 31	Основи паліативної допомоги		
ВК 32	Фармакологія невідкладних станів з токсикологією	3,00	Залік

ВК 33	Актуальні питання кардіології	3,00	Залік
ВК 34	Посттравматичний стресовий розлад	3,00	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент становить 15 кредитів протягом одного року навчання			
ОК 28	Когнітивна практика	3,00	Залік
ОК 29	Виробнича практика	4,00	Диф. залік
ОК 30	Переддипломна практика	8,00	Диф. залік
ОК 31	Державна атестація	2,00	Іспит
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180,00	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

1-й рік навчання

Українська мова (за професійним спрямуванням)
Філософія та основи академічної доброчесності
Англійська мова (за професійним спрямуванням)
Латинська мова та медична термінологія
Історія України та української культури
Анатомія людини
Фізіологія
Медичне право
Мікробіологія з профілактикою інфекцій
Перша допомога
Етика та деонтологія
Емоційний інтелект в роботі парамедика
Англійська мова в комунікації парамедика
Основи загальної психології та психології кризових станів
Основи комунікації парамедика
Інформаційні технології в медицині
Сучасні підходи до мед сестринських маніпуляцій
Основи екології та профілактичної медицини
Базові реанімаційні заходи у дітей та немовлят
Професійно-прикладне фізичне виховання

2-й рік навчання

Фармакологія та особливості застосування ЛЗ в екстрених умовах
Обстеження та визначення стану пацієнта
Клінічне медсестринство у внутрішній медицині та профпатології
Екстрена допомога при невідкладних станах
Медична маніпуляцій на техніка
Патологія
Екстрена психіатрична допомога
Клінічне медсестринство в хірургії
Посттравматичні стресові розлади
Клінічна анатомія
Діяльність парамедика в умовах з підвищеною загрозою
Гострі інфекційні захворювання
Гостра хірургічна патологія
Інтерпретація ЕКГ на догоспітальному етапі
Основи паліативної допомоги
Надання допомоги пацієнтам особливих категорій населення
Психологія
Англійська мова
Види оздоровчо-рухової активності
Екстрена допомога при травмах
Розширені заходи реанімації та інтенсивної терапії
Когнітивна практика
Виробнича практика

3-й рік навчання

МНС та ЕМД при масових ураженнях
Менеджмент і лідерство в медсестринстві
Клінічне медсестринство в педіатрії
Невідкладні стани в ЛОР та офтальмології
Гострі неврологічні захворювання
Екстрена акушерська і гінекологічна допомога
Невідкладні стани в педіатрії
ЕМД пацієнтам з інсультом на до госпітальному етапі
Особливості роботи у відділенні ЕМД
Надання допомоги при ДПП
Розширені реанімаційні заходи в новонародженого
Актуальні питання судової медицини
Актуальні питання внутрішніх хвороб
Професійна фізична підготовка парамедика
Фармакологія невідкладних станів з токсикологією
Англійська медична термінологія
Актуальні питання кардіології
Лідерство і менеджмент в роботі парамедика
Медсестринський догляд за пацієнтами з ментальними розладами
Особливості перебігу захворювань внутрішніх органів в осіб похилого віку
Екстрена допомога при травмах
Переддипломна практика

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

П А Р А М Е Д И К - Б А К А Л А В Р

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який складається з таких компонентів: 1) інтегрований тестовий іспит «Крок»; 2) практично-орієнтований іспит.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання обов'язкових результатів навчання, пов'язаних із здатністю фахівця розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

Якщо Центр тестування не забезпечить складання інтегрованого тестового іспиту «Крок», тоді атестація включатиме інтегрований тестовий іспит та практично-орієнтований іспит.

<p align="center">Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту»)</p>		
1	<p><i>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</i></p>	<p>Визначені та легітимізовані у документах: Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національний стандарт України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2015.</p> <p>Принципи забезпечення якості освіти: відповідність європейським та національним стандартам якості вищої освіти; автономія вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; здійснення моніторингу якості; системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу; постійне підвищення якості освітнього процесу; відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості.</p> <p>Процедури забезпечення якості освіти: забезпечення дослідницького та освітнього середовища; удосконалення планування освітньої діяльності: моніторинг та періодичне оновлення освітньої програми; якісний відбір контингенту здобувачів вищої освіти освітнього рівня бакалавр; якісний відбір кадрового складу педагогічних працівників; удосконалення матеріально-технічної та науково-методичної баз для реалізації освітньої програми; забезпечення необхідних ресурсів для фінансування підготовки здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавр; розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про діяльність ЗВО; створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-методичних працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти рівня бакалавр; - створення ефективної системи запобігання корупції та хабарництву в освітньому процесі ЗВО.</p>
2	<p><i>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</i></p>	<p>Освітній процес за рівнем бакалавр здійснюється відповідно до стандарту вищої освіти та розробленої на його основі освітньо-професійної програми.</p> <p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми проводиться відповідно до положення, розробленого ЗВО.</p> <p>Критерії, за якими відбувається перегляд освітньої програми, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства</p>

		<p>та ринку праці.</p> <p>Показниками сучасності освітньої програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> оновлюваність у відповідності до сучасного стану охорони здоров'я; участь роботодавців у розробці та внесенні змін в освітню програму; позитивні відгуки рецензентів на освітню програму; рівень задоволеності здобувачів освіти змістом освітньої програми; позитивні відгуки роботодавців про рівень підготовки випускників.
3	<i>Запобігання та виявлення академічного плагіату</i>	<p>формування колективу ЗВО, який не сприймає і не допускає академічну нечесність;</p> <p>створення умов нетерпимості до випадків академічного плагіату;</p> <p>створення експертних комісій для виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, підручниках, навчальних та методичних виданнях, дисертаціях тощо;</p> <p>виявлення та притягнення до відповідальності винних у академічному плагіаті.</p>

Гарант програми, керівник проектної групи:

Завідувач кафедри медицини
катастроф та військової медицини,
доктор медичних наук, професор

А.А. Гудима

Список 1 (парамедик: суб'єктивне і об'єктивне обстеження)

На місці події та в умовах ЗОЗ шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп чи їхніми родичами, хворою дитиною та її батьками, та проведення об'єктивного обстеження уміти:

1. Оцінювати загальний стан пацієнта різних вікових періодів.
2. Проводити загальне оцінювання (перше враження про пацієнта або педіатричний трикутник огляду).
3. Оцінювати положення тіла (активне, пасивне, вимушене).
4. Оцінювати стан свідомості за схемою AVPU та за шкалою ком Глазго.
5. Проводити огляд:
  - постраждалого на предмет виключення критичної кровотечі;
  - верхніх дихальних шляхів з метою оцінки стану їх прохідності;
  - голови;
  - шиї, трахеї та шийних вен;
  - грудної клітки;
  - живота;
  - тазу;
  - кінцівок;
  - спини та хребта;
- 6.Проводити пальпацію:
  - шкіри, підшкірної основи;
  - периферійних лімфатичних вузлів;
  - голови;
  - шиї, щитоподібної залози;
  - ураженої ділянки:
    - грудної клітки;
    - живота;
    - тазу;
    - хребта;
    - кінцівок;
7. За допомогою медичного обладнання проводити антропометричні виміри.
8. Оцінювати фізичний розвиток дітей за допомогою стандартних лінійок Бреслоу, графіків фізичного розвитку, індексу маси тіла (ІМТ).
9. Визначати стан живлення.
10. Вимірювати температуру тіла, в тому числі базальну.
11. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей дихальної системи у пацієнтів різних вікових груп, вміти:
  - оцінювати прохідність дихальних шляхів
  - оцінювати екскурсію грудної клітки
  - оцінювати дихання (за частотою та ефективністю);

- оцінювати задишки (експіраторна, інспіраторна, змішана);
- проводити огляд грудної клітки;
- проводити аускультацию грудної клітки для оцінки наявності дихання, хрипів та їх диференціації (вологі, сухі, свистячі, крепітуючі тощо);
- проводити пальпацію грудної клітки;
- проводити перкусію грудної клітки;
- проводити спірометрію (визначення ЖЄЛ);
- проводити та оцінювати показники пульсоксиметрії;
- проводити та оцінювати показники капнографії/капнометрії.

12. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей системи кровообігу у пацієнтів різних вікових груп, уміти:

- визначати центральний та периферичний пульс та оцінювати його характеристики (частоту, наповнення, напруження, ритмічність)
- проводити аускультацию серця;
- визначати частоту серцевих скорочень;
- вимірювати артеріальний тиск на руках та ногах, оцінювати його результати
- оцінювати перфузію (колір, вологість та температуру шкіри на периферії);
- проводити запис ЕКГ в 12 відведеннях та описувати його;
- проводити моніторування пацієнта з ложок дефібрилятора, самоклеючих та модифікованих електродів дефібрилятора.

13. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей опорно-рухового апарату, в пацієнтів різних вікових груп, вміти проводити:

- огляд та пальпацію (на предмет болю та деформації) м'язів, хребта, тазу, ребер, кінцівок та суглобів (диференціювати дефігурацію та деформацію);
- оцінювати об'єми рухів у суглобах.

14. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного обладнання, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей органів травлення, вміти проводити та оцінювати у пацієнтів різних вікових груп:

- блювотні маси на предмет наявності крові;
- випорожнення на предмет наявності крові;
- огляд живота;
- поверхневу пальпацію живота;
- перкусію живота;
- аускультацию живота;
- перевірку симптому Щоткіна—Блюмберга;
- огляд per rectum на предмет виявлення крові у калових масах.

15. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей сечовидільної системи у пацієнтів різних вікових груп, уміти проводити:

- огляд зовнішніх сечових і статевих органів;
- перевірку симптому Пастернацького;
- оцінювання сечі та сечовипускання;
- визначення хвилиного/добового діурезу;
- визначення водного балансу.

16. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей нервової системи у пацієнтів різних вікових груп, уміти:

- оцінювати нервово-психічний розвиток;
- перевіряти набуті вміння і навички;
- оцінювати моторику;
- оцінювати сенсорні реакції;
- оцінювати статику та координацію рухів;
- оцінювати мову;
- оцінювати емоції та соціальну поведінку.

17. Користуючись схемою і методикою обстеження пацієнта, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей органа зору у пацієнтів різних вікових груп, уміти:

- вивертати повіку;
- визначати гостроту зору;
- визначати поле зору;
- досліджувати бінокулярний зір;
- проводити пальпацію ока;
- оцінювати розмір та реакцію зіниць на світло;
- оцінювати рогівковий та корнеальний рефлекси.

18. Користуючись схемою й методикою обстеження пацієнта, за допомогою медичного інструментарію, спираючись на знання анатомо-фізіологічних особливостей вуха, горла, носа у пацієнтів різних вікових груп, уміти проводити:

- огляд та пальпацію ділянки зовнішнього вуха та козлика, носа;
- дослідження слуху шепітною та розмовною мовами;
- огляд рото глотки.

19. Користуючись схемою й методикою обстеження вагітної за допомогою медичного обладнання, вміти:

- вимірювати обвід живота;
- вимірювати висоту стояння дна матки;
- вислуховувати серцебиття плода;
- застосовувати прийоми Леопольда;
- визначати строк вагітності та пологів;
- визначати зовнішні розміри таза;

- визначати тривалість перейм та пауз між ними;
- оглядати послід на цілісність;
- визначати ознаки відокремлення посліду;
- проводити туалет породіль;
- визначати об'єм допустимої та фактичної крововтрати.

20. З неонатології вміти:

- оцінювати стан новонародженого за показниками адаптації;
- визначати ознаки зрілості плода;
- визначати ознаки переносування плода;
- оцінювати ЧСС та частоту дихання у новонародженого;
- проводити оцінку по шкалі Апгар;
- проводити пульсоксиметрію.

Список 2 (заходи щодо стабілізації функціонального стану організму)

На місці події та в умовах ЗОЗ, використовуючи стандарти професійної діяльності, вміти:

- контролювати критичну кровотечі
- забезпечувати прохідність дихальних шляхів;
- забезпечувати оксигенотерапію при дихальній недостатності;
- проводити катетеризацію периферичних вен
- забезпечувати докістковий доступ;
- доглядати за пацієнтами різних вікових груп у разі больового синдрому;
- доглядати за пацієнтом під час кашлю;
- доглядати за пацієнтом під час задишки;
- доглядати за пацієнтом під час кровохаркання та легеневої кровотечі;
- доглядати за пацієнтом після операції;
- проводити санацію трахеї через трахеостомічну канюлю;
- проводити туалет та перев'язку трахеостоми;
- подавати кисень з кисневої подушки;
- подавати кисень різного об'єму та різної концентрації через носові катетери, лицеву маску, маску Вентурі, надгортанні пристрої, інтубаційну трубку;
- забезпечувати прохідність дихальних шляхів за допомогою повідтродів, надгортанних пристроїв, шляхом інтубації та конікопункції/томії;
- вентилювати через бар'єрні пристрої, за допомогою мішка Амбу;
- підключати до апарату ШВЛ;
- проводити торакоцентез;
- проводити промивання очей;
- обробляти хрящовий край повік;
- доглядати за пацієнтом під час блювання;
- доглядати за пацієнтом без свідомості;
- застосовувати газовідвідну трубку;
- ставити назо-гастральний зонд;
- промивати шлунок;
- виконувати очисну клізму;
- виконувати сифонну клізму;
- виконувати лікувальну клізму;
- виконувати олійну клізму;
- виконувати живильну клізму;
- виконувати крапельну клізму;
- проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером;
- промивати сечовий міхур.

Список 3 (виписування, зберігання та застосування фармакологічних засобів)

В умовах ЗОЗ, користуючись чинними нормативними документами МОЗ України та медичною документацією, вміти:

- робити вибірку призначень лікаря з листка призначень;
- розкладати фармакологічні засоби в медичній шафі, медичній укладці (сумці), кареті швидкої допомоги;
- застосовувати мазі;
- застосовувати антисептичні засоби;
- застосовувати зовнішні кровоспинні засоби механічні та хімічні (на тканинній основі);
- застосовувати збовтувальні суміші, пасти, масла;
- накладати пластир;
- застосовувати присипки;
- застосовувати інгаляційні лікарські засоби
- використовувати ліки через небулайзер
- закапувати краплі в ніс, вуха, очі;
- розводити і закапувати в ніс лейкоцитарний інтерферон, лаферон;
- закладати мазь за повіки;
- промивати слізні шляхи;
- вводити ліки під кон'юнктиву;
- змазувати піднебінні мигдалики і задню стінку глотки;
- вводити лікарські засоби до гортані;
- вводити лікарські засоби в зовнішній слуховий хід;
- збирати стерильний шприц із стерилізатора та крафт-пакета;
- збирати одноразовий шприц;
- утилізувати одноразові шприци
- збирати стерильний інструментарій із стерильного стола;
- набирати фармакологічні засоби із ампул, флаконів;
- робити внутрішньошкірні ін'єкції;
- робити проби на чутливість до фармакологічних засобів;
- робити підшкірні ін'єкції;
- набирати в різні види шприців інсулін, гепарин, тенектеплазу;
- вводити олійні розчини;
- робити внутрішньом'язові ін'єкції;
- розводити антибіотики і розраховувати їхні дози;
- робити венепункцію (в периферичні і центральні вени), внутрішньовенне струминне введення фармакологічних засобів, в т.ч. докістково;
- вводити лікувальні сироватки, імуноглобуліни, анатоксини;
- збирати і заповнювати одноразові системи для внутрішньовенних вливань;
- проводити внутрішньовенне краплинне введення фармакологічних засобів;

- проводити розрахунок дози препаратів на інфузоматі;
- запобігати ускладненням після виконаних маніпуляцій;
- проводити місцеве та загальне опромінювання ультрафіолетовими променями;
- проводити опромінювання інфрачервоними променями;
- проводити комплекс ЛФК з пацієнтом, оцінювати його реакцію на навантаження;
- робити масаж при різних захворюваннях.

Список 4 (підготовка пацієнта до інструментальних обстежень, проведення інструментального обстеження, забір і скерування біологічного матеріалу для лабораторних досліджень)

В умовах ЗОЗ та в домашніх умовах з метою проведення лабораторних досліджень за допомогою лабораторного обладнання вміти:

- готувати пацієнта до різних видів лабораторних досліджень;
- визначати групи крові та резус-належність;
- проводити пробу на групову сумісність крові;
- проводити пробу на біологічну сумісність крові;
- проводити забір крові на біохімічні, серологічні дослідження та для газового аналізатора;
- визначати рівень глюкози в крові за допомогою тест-смужок, глюкометра;
- проводити якісне визначення тропонінів у крові;
- проводити визначення лактаку крові;
- проводити забір та посів крові для бактеріологічного дослідження;
- здійснювати постановку внутрішньошкірної алергійної проби та обліковувати її результати;
- брати мазки та змиви з носоглотки на вірусологічне дослідження;
- брати мазки з мигдаликів, зіву і носа для бактеріологічного дослідження, зокрема, на збудник дифтерії;
- брати мазки з носоглотки у випадку підозріння на менінгококову та коронавірусну інфекцію;
- проводити забір харкотиння для лабораторного дослідження;
- проводити забір блювотних мас і промивних вод шлунка для лабораторного дослідження;
- проводити забір калу для копрологічного дослідження та виявлення яєць і личинок гельмінтів;
- проводити забір калу на бактеріологічне дослідження;
- проводити забір калу для дослідження на приховану кров;
- забір зіскрібка з перианальних складок на ентеробіоз;
- проводити забір шлункового та дуоденального вмісту;
- проводити забір сечі для загального аналізу;
- проводити забір сечі для дослідження за методом Нечипоренка;
- проводити забір сечі для дослідження за Зимницьким;
- проводити забір сечі для біохімічних досліджень
- проводити забір сечі на фенілкетонурію;
- проводити забір сечі на глюкозу;
- проводити забір сечі для бактеріологічного дослідження;
- проводити забір біологічного матеріалу від пацієнтів з підозрою на особливо небезпечні інфекції;
- проводити забір біологічного матеріалу від пацієнтів з підозрою на венеричні захворювання;
- проводити забір біологічного матеріалу із зовнішнього слухового ходу;

- проводити спірометрію, пульсоксиметрію, капнографію/капнометрію та біоімпедансометрію;

- проводити забір біологічного матеріалу з кон'юнктиви на бактеріологічне дослідження;

- оцінювати результати основних показників крові, сечі, харкотиння, калу тощо.

В умовах ЗОЗ та домашніх умовах вміти готувати пацієнта до інструментальних обстежень:

- рентгенологічного дослідження різних органів і систем;

- проводити проби на чутливість до контрастної речовини;

- бронхоскопії;

- езофагогастродуоденоскопії;

- цистоскопії;

- ультразвукового дослідження органів черевної порожнини та малого таза;

- радіоізотопного дослідження;

- плевральної, стернальної, люмбальної, абдомінальної пункцій та пункцій суглобів, абсцесу, спостерігати за пацієнтом після процедури;

- проводити електрокардіографію;

- проводити моніторування пацієнта;

- проводити черезшкірну електричну кардіостимуляцію;

- проводити електричну кардіоверсію та дефібриляцію;

- виписувати скерування на лабораторні дослідження та інструментальні обстеження;

- доставляти біологічний матеріал в лабораторію;

- відбирати проби продуктів для скерування на лабораторні дослідження (у разі розслідування випадків харчових отруєнь та інших невідкладних випадків).

Список 5 (невідкладні стани)

На місці події та в умовах ЗОЗ, у разі непередбачених обставин за допомогою предметів догляду, медичного обладнання, фармакологічних та підручних засобів уміти надавати екстрену медичну допомогу пацієнтам різних вікових груп у випадку:

- критичної кровотечі;
- механічної асфіксії;
- непрохідності дихальних шляхів;
- дихальної недостатності;
- напруженого пневмотораксу;
- флотуючої грудної клітки;
- відкритого пневмотораксу;
- гострого коронарного синдрому;
- нападу бронхіальної астми (загострення ХОЗЛ) та астматичного статусу;
- стенозуючого ларинготрахеїту;
- легеневої кровотечі;
- набряку легень;
- томбемболії легеневої артерії;
- гострого порушення серцевого ритму;
- гіпертензивного кризу;
- прееклампсії/еклампсії;
- судом різного генезу;
- непритомності/колапсу;
- інсульту/підозри на інсульт;
- шоку різного генезу;
- анафілаксії/алергії;
- перфорації ШКТ;
- болю в животі та спині;
- печінкової енцефалопатії;
- переохолодження;
- гіпертермічного синдрому;
- гіперглікемічної коми;
- гіпоглікемічної коми;
- гострої затримки сечі;
- гострих отруень;
- ураження електричним струмом;
- утоплення;
- розшаровування (аневризми) аорти;
- маткової кровотечі;
- пологів (ускладнених та неускладнених);

- тиреотоксичної кризи;
- кровотеч зі стравоходу та шлунково-кишкової кровотечі;
- психомоторного збудження;
- гострого нападу глаукоми;
- поранення органа зору;
- контузії органа зору;
- опіків органа зору (термічних, хімічних, променевих);
- травми;
- раптової зупинки кровообігу.

На місці події, в умовах ЗОЗ, у разі непередбачених обставин з метою надання екстреної медичної допомоги у випадку кровотеч, враховуючи анатомічне розташування артерій та нервів, за допомогою підручних та фармакологічних засобів, медичного обладнання, спираючись на нормативні документи, вміти:

- оцінювати критичність кровотечі;
- здійснювати притискання рани при кровотечі;
- накладати кровоспинний джгут;
- накладати джгут-закрутку;
- накладати тиснучу пов'язку, бандаж;
- накладати кровоспинний затискач на судину;
- проводити тугу тампонаду рани;
- застосовувати місцево холод;
- проводити передню тампонаду носа;
- виконувати притискання черевного відділу аорти.

На місці події, в умовах ЗОЗ, у випадку непередбачених обставин з метою запобігання інфікування рани, спираючись на нормативи з асептики та антисептики, використовуючи перев'язувальний матеріал, вміти накладати і знімати:

- вузлові шви;
- скоби Мішеля;
- асептичну пов'язку на рану;
- колову пов'язку на голову;
- зворотню пов'язку на голову;
- пов'язку «чепець» на голову;
- хрестоподібну пов'язку на потилицю;
- пращоподібну пов'язку на ніс;
- пращоподібну пов'язку на підборіддя;
- пов'язку «вуздечка»;
- пов'язку «шапка Гіппократа»;
- колову пов'язку на кінцівку;
- спіральну пов'язку на кінцівку;

- пов'язку «лицарська рукавичка»;
- зворотню пов'язку на кисть;
- хрестоподібну пов'язку на променево-зап'ястковий суглоб;
- хрестоподібну пов'язку на гомілковостопний суглоб;
- черепашачу пов'язку;
- колосоподібну пов'язку;
- косинкову пов'язку на кисть;
- косинкову пов'язку на стопу;
- вушні пов'язки — велику та малу;
- монокулярну пов'язку;
- бінокулярну пов'язку;
- накладати биндажі типу «ізраїльських» на різні частини тіла;
- накладати оклюзивну пов'язку;
- накладати протиопікові пакети;
- накладати та фіксувати щиток на око.

На місці події, в умовах ЗОЗ, у разі непередбачених обставин з метою надання екстреної медичної допомоги у випадку закритих переломів для запобігання розвитку травматичного шоку, розходження відламків та ушкодження внутрішніх органів або тканин, користуючись предметами догляду, медичним обладнанням, фармакологічними та підручними засобами, вміти застосовувати:

- внутрішньом'язово та довенно анальгезуючі засоби;
- шину Крамера або SamSplint в разі перелому плечової кістки;
- шину Крамера або SamSplint в разі перелому кісток передпліччя;
- шину Крамера або SamSplint у випадку перелому однієї з кісток гомілки;
- шину Крамера або SamSplint в разі перелому двох кісток гомілки;
- знімання мотоциклетного шолому
- шину вакуумну та пневматичну на кінцівки
- вакуумний матрац для іммобілізації тіла
- довгу транспортувальну дошку та ковшові ноші для іммобілізації хребта
- шийні комірці для іммобілізації шийного відділу хребта
- шину тракційну Кендріка для іммобілізації стегна;
- жилет Кендріка для евакуації постраждалого
- тазові биндажі/пояс при переломі тазу
- термопокривало при переохолодженні
- підручні засоби у випадку перелому хребта;
- підручні засоби в разі перелому таза;
- підручні засоби в разі перелому ключиці;
- пов'язку Дезо;
- пов'язку Вельпо;
- хрестоподібну пов'язку на плечові суглоби в разі перелому ключиці;

- застосовувати гіпсову пов'язку;

На місці події, в умовах ЗОЗ, за непередбачених обставин за допомогою предметів догляду, фармакологічних та підручних засобів вміти надавати екстрену медичну допомогу в разі:

- вивихів великих суглобів кінцівок;
- вивиху нижньої щелепи;
- відкритих механічних непроникаючих пошкоджень кісток та суглобів;
- травматичної ампутації;
- відкритих проникаючих ушкоджень;
- закритих механічних ушкоджень м'яких тканин;
- поранення м'яких тканин;
- термічних ушкоджень (опіків та відморожень)
- хімічних опіків;
- електротравми;
- гострої хірургічної інфекції;
- травматичної асфіксії;
- черепно-мозкових травм;
- парафімозу;
- синдрому тривалого здавлювання;
- зростаючого набряку кінцівки з гіпсовою пов'язкою;
- потрапляння стороннього тіла в м'які тканини;
- сторонніх тіл кон'юнктиви або рогівки ока;
- сторонніх тіл порожнини носа, глотки, гортані, вух, стравоходу.

На місці події, в умовах ЗОЗ, у разі непередбачених обставин за допомогою існуючих стандартних методик, медичного інструментарію, фармакологічних засобів вміти надавати екстрену медичну допомогу у випадку:

- тяжких форм пізнього гестозу;
- кровотеч під час вагітності;
- кровотеч під час пологів та в післяпологовому періоді;
- загрози розриву матки;
- розривів м'яких тканин пологових шляхів;
- емболії навколоплодовими водами;
- травми жіночих статевих органів.

У період бойових дій з метою своєчасного надання домедичної та екстреної медичної допомоги відповідно до вимог нормативних документів про медичне забезпечення бойових дій підрозділів, частин вміти:

- наближатися до пораненого різними способами;
- витягувати пораненого на собі, за допомогою лямок санітарної та спеціальної, в т.ч підручних засобів;
- виносити пораненого різними способами;

- працювати в засобах захисту органів дихання та шкіри (в разі надання допомоги на території, зараженій радіоактивними та отруйними речовинами).

У випадку ураження проникаючою радіацією вміти:

- вводити протиблювотний засіб;

- проводити часткову санітарну обробку механічним способом.

У випадку ураження бойовими отруйними речовинами, використовуючи засоби індивідуального захисту, вміти:

- надягати протигаз на себе;

- надягати протигаз на ураженого;

- підбирати і застосовувати антидот;

- проводити ШВЛ за допомогою транспортних апаратів;

- користуватись індивідуальним протихімічним пакетом під час проведення часткової санітарної обробки.

Список 6 (взаємозалежні медсестринські функції)

На місці події, в умовах ЗОЗ, спираючись на нормативи з асептики та антисептики, використовуючи медичне обладнання, вміти:

- асистувати під час проведення малих гінекологічних операцій;
- асистувати хірургу під час нескладних операцій.

Приймання пологів:

На місці події та в разі непередбачених обставин за допомогою існуючих стандартних методик, медичного інструментарію, фармакологічних та підручних засобів уміти:

- приймати пологи;
- надавати допомогу при дистоції плечиків;
- надавати допомогу при обвиті пуповини навколо шиї новонародженого;
- надавати допомогу при випадінні пуповини.

Транспортування:

На місці події, в умовах ЗОЗ, у разі непередбачених обставин за допомогою медичного обладнання та підручних засобів уміти:

- надавати постраждалому (хворому) відповідне положення;
- евакуювати постраждалого з автомобіля;
- транспортувати постраждалого (хворого) різними способами;
- фіксувати постраждалого на транспортному спорядженні;
- перекладати постраждалого(хворого) різними способами;
- транспортувати ампутовану частину тіла;
- транспортувати тіло померлої людини;
- застосовувати дихальну, моніторуючу апаратуру на санітарному транспорті;
- знати комплектацію та розміщення обладнання в санітарному транспорті (кареті ЕМД) та вміти ним користуватися (каталка, завантажувальна платформа, система підігріву, засоби для інфузії, відсмоктувач, тощо).

Список 7 (профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб)

З метою профілактики поширення інфекційних, заразних шкірних та вене-ричних хвороб, використовуючи чинні накази, інструкції, методичні вказівки МОЗ України, дезінфекційні засоби, на місці події, в умовах лікувально-профілактичних закладів, в громаді, вміти:

- виявляти інфекційного хворого;
- виявляти хворого на заразні шкірні захворювання;
- виявляти хворого на венеричні захворювання;
- виявляти хворого з анаеробною інфекцією;
- визначати строки нагляду та ізоляції за контактними в осередку заразних шкірних, інфекційних захворювань;
- проводити обстеження, спостереження та ізолювання осіб, які контактували з хворими на заразні шкірні, венеричні та інфекційні захворювання і термінову профілактику інфекційних хвороб;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом;
- розробляти заходи щодо збирання, видалення та знешкодження відходів із ЗОЗ;
- застосовувати індивідуальні засоби захисту медичних працівників;
- застосовувати алгоритм дій медичного працівника в разі виявлення пацієнта з підозрою на карантинну інфекцію;
- проводити профілактичну, поточну, заключну дезінфекцію в разі інфекційних захворювань, заразних шкірних і венеричних захворювань.

В умовах ЗОЗ з метою профілактики СНІД-інфекції, вірусних гепатитів, керуючись діючими наказами, інструкціями, методичними вказівками МОЗ України, вміти:

- застосовувати аптечку «АнтиСНІД»;
- застосовувати «Інструкцію з профілактики внутрішньо-лікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією (наказ МОЗ України № 120)»;
- реєструвати професійні аварії в «Журналі реєстрації аварій...» за формою № 108-О;
- дотримуватись діючих наказів щодо профілактики СНІДу та вірусних гепатитів.